Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 25. oktobra 2018 *

„Predhodno odločanje – Javna naročila dobave medicinskega diagnostičnega materiala in naprav – Direktiva 2014/24/EU – Člen 42 – Oddaja – Diskrecijska pravica javnega naročnika – Natančna določitev tehničnih specifikacij“

V zadevi C-413/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (vrhovno sodišče Litve) z odločbo z dne 30. junija 2017, ki je na Sodišče prispela 10. julija 2017, v postopku, ki ga je sprožila

„Roche Lietuva“ UAB

ob udeležbi

Kauno Dainavos poliklinika VšĮ,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi K. Jürimäe, predsednica senata, E. Juhász (poročevalec) in C. Vajda, sodnika,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za „Roche Lietuva“ UAB G. Balčiūnas in K. Karpickis, advokatai,

– za Kauno Dainavos poliklinika VšĮ K. Laurynaitė in J. Judickienė, advokatai,

– za litovsko vlado D. Kriaučiūnas in K. Dieninis ter D. Stepanienė, agenti,

– za grško vlado M. Tassopoulou in A. Magrippi ter K. Georgiadis, agenti,

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

– za Evropsko komisijo A. Steiblytė in P. Ondrůšek, agenta,

* Jezik postopka: litovščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se zlasti nanaša na razlago členov 2 in 23 ter Priloge VI k Direktivi 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, ki ga je sprožila družba „Roche Lietuva“ UAB, neizbrana ponudnica v postopku oddaje javnega naročila, ki ga je organizirala Kauno Dainavos poliklinika VŠĮ, javna poliklinika v Kaunasu (Litva) (v nadaljevanju: poliklinika Dainava de Kaunas) glede tehničnih specifikacij tega naročila.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Direktiva 2004/18 je bila z v skladu s členom 91, prvi odstavek, Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18 (UL 2014, L 94, str. 65) z učinkom od 18. aprila 2016 razveljavljena z zadnjenavedeno direktivo.

4 V uvodni izjavi 74 Direktive 2014/24 je navedeno:

„(74) Tehnične specifikacije, ki jih pripravijo javni naročniki, morajo omogočati odprtost javnih naročil konkurenci in zmožnost doseganja ciljev glede trajnosti. Zato bi bilo treba omogočiti predložitev ponudb, iz katerih je razvidna raznolikost tehničnih rešitev, standardov in tehničnih specifikacij na trgu, tudi tistih, oblikovanih na podlagi kriterijev glede delovanja, povezanih z življenjsko dobo in vzdržnostjo proizvodnega postopka gradenj, blaga in storitev.

Zaradi tega bi bilo treba tehnične specifikacije pripraviti tako, da se prepreči umetno omejevanje konkurence z zahtevami, ki dajejo prednost določenemu gospodarskemu subjektu s tem, da navajajo ključne značilnosti blaga, storitev ali gradenj, ki jih običajno zagotavlja ta gospodarski subjekt. Tehnične specifikacije, sestavljene v smislu zahtev po funkcionalnosti in delovanju, na splošno omogočajo, da se ta cilj doseže na najboljši možni način. Zahteve po funkcionalnosti in delovanju so tudi ustrezen način za spodbujanje inovacij v javnem naročanju in bi jih bilo treba čim bolj uporabljati. Javni naročniki bi morali pri sklicevanju na evropski standard ali, če tega ni, na nacionalni standard upoštevati ponudbe, ki temeljijo na enakovrednih ureditvah. Dokazilo o enakovrednosti z zahtevanim znakom bi moral zagotoviti gospodarski subjekt.

[…]“

5 Člen 18(1) te direktive, naslovljen „Načela javnega naročanja“, določa:

„Javni naročniki obravnavajo gospodarske subjekte enako in nediskriminatorno ter delujejo transparentno in sorazmerno.

Javno naročilo ni zasnovano z namenom, da se izključi iz področja uporabe te direktive ali da se umetno omeji konkurenca. Konkurenca se šteje za umetno omejeno, če je javno naročilo zasnovano z namenom, da neupravičeno zagotavlja boljšo oziroma slabšo obravnavo nekaterih gospodarskih subjektov.“

6 Člen 42 navedene direktive, naslovljen „Tehnične specifikacije“, določa:

„1. Tehnične specifikacije iz točke 1 Priloge VII se navedejo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. V tehničnih specifikacijah so določene zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga.

Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo fazo v njihovem življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, pod pogojem, da so povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji javnega naročila.

[…]

2. Tehnične specifikacije zagotavljajo enak dostop vseh gospodarskih subjektov do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne ovirajo odpiranja naročil konkurenci.

3. Brez poseganja v zavezujoča nacionalna tehnična pravila, kolikor so skladna s pravom Unije, se tehnične specifikacije določijo na enega od naslednjih načinov:

(a) v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti, vključno z okoljskimi značilnostmi, če so parametri dovolj natančni, da lahko ponudniki opredelijo predmet javnega naročila, javni naročniki pa oddajo javno naročilo;

(b) s sklicevanjem na tehnične specifikacije in po prednostnem vrstnem redu na nacionalne standarde, ki so prevzeti po evropskih standardih, na evropske tehnične ocene, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde, druge tehnične referenčne sisteme, ki jih določijo evropski organi za standardizacijo, ali, če teh ni, na nacionalne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije, povezane s projektiranjem, izračunom in izvedbo gradenj ter uporabo blaga; pri vsakem sklicevanju se navedeta tudi besedi ‚ali enakovredni‘;

(c) v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti iz točke (a), s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz točke (b) kot podlago za domnevo skladnosti s temi zahtevami glede delovanja ali funkcionalnosti;

(d) s sklicevanjem na tehnične specifikacije iz točke (b) za nekatere značilnosti ter s sklicevanjem na zahteve glede delovanja ali funkcionalnosti iz točke (a) za druge značilnosti.

4. Če tega ne upravičuje predmet naročila, v tehničnih specifikacijah niso navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, če bi to dajalo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom oziroma bi bila nekatera podjetja ali proizvodi s tem izločeni. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta pogodbe v skladu z odstavkom 3. Te navedbe vsebujejo tudi besedi ‚ali enakovredni‘.

[…]“

7 Priloga VII Direktive 2014/24, naslovljena „Opredelitev nekaterih tehničnih specifikacij“, v točki 1 določa:

„V tej direktivi:

1. ‚tehnične specifikacije‘ pomenijo eno od naslednjega:
   (a) […]
   (b) v primeru javnih naročil blaga ali storitev specifikacijo v dokumentu, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda ali storitve, kot so ravni kakovosti, okoljskih in podnebnih vplivov, zahteve v zvezi z oblikovanjem, prilagojenim vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalide), ter ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, uporabo proizvoda, varnostjo ali dimenzijami, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem, uporabo znakov, navodili za uporabnike, proizvodnimi postopki in metodami v posamezni fazi življenjske dobe blaga ali storitve ter postopki ocenjevanja skladnosti.“

Litovsko pravo

8 Člena 2 in 23 ter Priloga VI k Direktivi 2004/18 so bili v litovsko pravo preneseni s členoma 3 in 25 ter Prilogo 3 k Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (litovski zakon o javnih naročilih). Prenos Direktive 2014/24 pa je bil izveden z zakonom XIII-327 z dne 2. maja 2017. Ta zakon je začel veljati 1. julija 2017.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

9 Iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, je razvidno, da je 22. junija 2016 poliklinika Dainava de Kaunas objavila obvestilo v zvezi z odprtim postopkom za oddajo javnega naročila, naslovljeno „Naročila storitev, povezanih z najemom laboratorijske diagnostične opreme za varovanje javnega zdravja, ter naročila materialov in storitev za zagotovitev delovanja take opreme“. Ta razpis je bil razdeljen na trinajst sklopov. Vrednost dela javnega naročila, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, je 250.000 EUR.

10 Družba Roche Lietuva je 4. julija 2016 v okviru pritožbe navajala, da tehnične specifikacije iz Priloge 1 razpisne dokumentacije zadevnega naročila neupravičeno omejujejo konkurenco med dobavitelji zaradi njihove velike specifičnosti in da so bile dejansko prilagojene značilnostim proizvodov nekaterih proizvajalcev analizatorjev krvi. Poliklinika Dainava de Kaunas je z odločbo z dne 14. julija 2016 spremenila nekatere določbe tehničnih specifikacij.

11 Ker družba Roche Lietuva ni bila zadovoljna s temi spremembami, ki so bile izvedene zaradi njene pritožbe, je 28. julija 2016 vložila tožbo pred nacionalnimi sodišči.

12 Tako prvostopenjsko kot pritožbeno sodišče, na kateri se je obrnila družba Roche Lietuva, sta zavrnili tožbo te družbe, in sicer 6. oktobra in 14. decembra 2016, zlasti ker je po eni strani poliklinika Dainava de Kaunas pravilno uporabila svojo diskrecijsko pravico pri določitvi podrobnih tehničnih specifikacij glede na svoje zahteve, ki temeljijo na kakovosti preizkusov in varstvu zdravja oseb, in ker po drugi strani tožeča stranka iz postopka v glavni stvari ni dokazala, da je bil zadevni razpis prilagojen specifičnim proizvodom ali proizvajalcem.

13 Poliklinika Dainava de Kaunas je 28. decembra 2016 ponovila zadevni javni razpis zaradi takšne zahteve Viešųjų pirkimų tarnyba (organ za javna naročila, Litva), saj je ta organ ugotovil kršitev drugih veljavnih določb, kot so tiste, ki so navedene v predlogu za prejetje predhodne odločbe.

14 Družba Roche Lietuva je 17. januarja 2017 pri Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (vrhovno sodišče Litve) vložila kasacijsko pritožbo, to sodišče pa je to zadevo obravnavalo 17. maja 2017. S sklepom z dne 19. junija 2017 je to sodišče odločilo, da po uradni dolžnosti ponovno odpre postopek. Stranki je obvestilo o svojem namenu, da gre prek meja kasacijske pritožbe ter njiju in organ za javna naročila pozvalo, naj predložijo stališča glede določb razpisne dokumentacije, ki ne predpisujejo zahtev glede storitev (medicinske analize), temveč zahteve glede materiala, ki je potreben za opravljanje teh storitev.

15 Predložitveno sodišče sprašuje o mejah diskrecijske pravice javnega naročnika, kot je tožena stranka iz postopka v glavni stvari, glede določitve specifičnih značilnosti medicinskega blaga, ki se nabavlja, v javnem razpisu, kadar ta ne namerava z njim razpolagati avtonomno, pač pa kot s sredstvom za opravljanje medicinskih preizkusov. V zvezi s tem to sodišče sprašuje, ali bi ta javni naročnik izpolnil zakonske zahteve, če bi bilo delovanje naprave opredeljeno kot funkcionalna zahteva, ki ni vezana na ločeno delovanje ali na značilnosti te naprave, temveč na rezultat tega delovanja zlasti glede hitrosti ali zanesljivosti preizkusov ter uporabljenih metod.

16 V teh okoliščinah je Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (vrhovno sodišče Litve) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba določbe členov 2 in 23 Direktive 2004/18 in Priloge VI k tej direktivi (skupaj ali ločeno, vendar brez omejevanja na te določbe) razlagati in razumeti tako, da kadar naročnik – zdravstvena ustanova – namerava kupiti blago (medicinska diagnostična oprema in materiali) ali posebne pravice do tega blaga z uporabo postopka za oddajo javnega naročila, da bi lahko sam izvajal preizkuse, njegova diskrecijska pravica vključuje pravico, da v tehnični specifikaciji določi le take zahteve za to blago, ki ne opisujejo ločeno posameznih operativnih (tehničnih) in praktičnih (funkcionalnih) značilnosti opreme in/ali materialov, temveč namesto tega opredeljujejo kvalitativna merila preizkusov, ki jih je treba izvesti, pa tudi zmogljivosti laboratorija za preizkuse, vsebina katerih mora biti ločeno opisana v specifikacijah zadevnega postopka za oddajo javnega naročila?“

Uvodne ugotovitve

17 Predložitveno sodišče se v svojem vprašanju sklicuje na nekatere določbe Direktive 2004/18. Glede časovne uporabe te direktive je treba poudariti, da je bil javni razpis iz postopka v glavni stvari objavljen 22. junija 2016, oziroma po datumu, ko je začela veljati razveljavitev te direktive, saj je bil ta datum na podlagi člena 91, prvi odstavek, Direktive 2014/24 določen na 18. april 2016.

18 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pa je treba načeloma uporabiti tisto direktivo, ki je bila veljavna takrat, ko je naročnik izbral vrsto postopka, ki ga bo uporabil, in dokončno odgovoril na vprašanje, ali se opravi predhodno povabilo k oddaji ponudb za oddajo javnega naročila (sodba z dne 14. septembra 2017, Casertana Costruzioni, C-223/16, EU:C:2017:685, točka 21 in navedena sodna praksa).

19 Dodati je treba, da sta bila člena 2 in 23 Direktive 2004/18 v bistvu povzeta v členu 18(1) oziroma členih od 42 do 44 Direktive 2014/24. Vsebina priloge VI k Direktivi 2004/18 je bila v bistvu povzeta v prilogi VII k Direktivi 2014/24. Pogoji, ki se uporabljajo za tehnične specifikacije, ki opredeljujejo zahtevane značilnosti gradenj, storitev ali blaga, ki je predmet naročila, so natančneje urejeni s členom 42 zadnjenavedene direktive.

20 Iz tega izhaja, da je treba za to, da se predložitvenemu sodišču da koristen odgovor, razlagati upoštevne določbe Direktive 2014/24.

Vprašanje za predhodno odločanje

21 Glede na zgoraj navedeno je treba šteti, da predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, v kolikšni meri mora na podlagi člena 18 in 42 Direktive 2014/24 ter načel enakega obravnavanja in sorazmernosti, javni naročnik pri določitvi tehničnih specifikacij javnega razpisa, ki se nanaša na nakup medicinskega blaga, pripisati pomembnost individualnim značilnostim naprav ali rezultatu delovanja teh naprav.

22 Najprej, Evropska komisija dvomi v dopustnost tega vprašanja, ker je bil postopek javnega naročanja, ki je predmet spora o glavni stvari, umaknjen, tako da je to vprašanje hipotetično.

23 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča v okviru postopka, določenega v členu 267 PDEU, le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ki jo mora sprejeti, ob upoštevanju posebnosti zadeve presoja nujnost in ustreznost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Zato Sodišče, kadar se postavljena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije, načeloma mora odločiti. V okviru postopka sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, določenega v členu 267 PDEU, se namreč za vprašanja, ki se nanašajo na pravo Unije, domneva, da so upoštevna. Sodišče lahko odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga zastavi nacionalno sodišče, v smislu navedenega člena, zavrne zlasti le, če niso spoštovane zahteve v zvezi z vsebino predloga za sprejetje predhodne odločbe iz člena 94 Poslovnika Sodišča, ali če je očitno, da razlaga ali presoja veljavnosti pravila Unije, ki jo zahteva nacionalno sodišče, nima zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, ali če gre za hipotetičen problem (sodba z dne 25. julija 2018, Confédération paysanne in drugi, C-528/16, EU:C:2018:583, točki 72 in 73 ter navedena sodna praksa).

24 V obravnavani zadevi je predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe navedlo več vzrokov, ki podajajo razloge, zaradi katerih je kljub dejstvu, da je bil postopek javnega naročanja iz postopka v glavni stvari umaknjen, v skladu z nacionalnim pravom še vedno obstajal pravni interes za rešitev spora o glavni stvari. V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da se zastavljeno vprašanje ne sme obravnavati kot hipotetično in da ga je zato treba šteti za dopustnega.

25 Glede vsebine se v skladu s členom 42(1), prvi pododstavek, Direktive 2014/24 tehnične specifikacije iz točke 1 Priloge VII k tej direktivi navedejo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila in določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga.

26 Na podlagi člena 42(3) te direktive se tehnične specifikacije lahko določijo na več načinov, bodisi v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti bodisi s sklicevanjem na tehnične specifikacije in po prednostnem vrstnem redu na nacionalne standarde, ki so prevzeti po evropskih standardih, evropske tehnične ocene, skupne tehnične specifikacije, mednarodne standarde, druge tehnične referenčne sisteme, ki jih določijo evropski organi za standardizacijo, ali, če teh ni, na nacionalne standarde, nacionalna tehnična soglasja ali nacionalne tehnične specifikacije, povezane s projektiranjem, izračunom in izvedbo gradenj ter uporabo blaga bodisi s kombinacijo teh dveh načinov.

27 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da navedeni člen 42(3) s tem, da določa, da morajo biti tehnične specifikacije določene v smislu dovolj natančnih zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti ali s sklicevanjem na tehnične specifikacije in različne standarde, nikakor ne izključuje, da se v javnem razpisu za medicinsko blago, namenjeno za izvedbo medicinskih preizkusov, natančneje določijo značilnosti delovanja in uporabe iskanih individualnih naprav in sredstev.

28 Poleg tega je treba po eni strani ugotoviti, da besedilo člena 42(3) Direktive 2014/24 ne določa hierarhije metod za določitev tehničnih specifikacij in ne daje nobene prednosti eni od teh metod.

29 Po drugi strani iz te določbe izhaja, da ureditev Unije glede tehničnih specifikacij javnemu naročniku priznava široko diskrecijsko pravico v okviru določitve tehničnih specifikacij naročila.

30 To diskrecijsko pravico upravičuje dejstvo, da so javni naročniki tisti, ki najbolje poznajo blago, ki ga potrebujejo, in so v najboljšem položaju za določitev zahtev, ki jih je treba izpolniti, da se dobijo želeni rezultati.

31 Vendar pa Direktiva 2014/24 določa nekatere omejitve, ki jih mora javni naročnik spoštovati.

32 Zlasti člen 42(2) Direktive 2014/24 zahteva, da tehnične specifikacije zagotavljajo enakopraven dostop vseh gospodarskih subjektov do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne ovirajo odpiranja javnih naročil konkurenci.

33 Ta zahteva za namene določitve tehničnih specifikacij konkretizira načelo enakega obravnavanja iz člena 18(1), prvi pododstavek, te direktive. V skladu s to določbo javni naročniki obravnavajo gospodarske subjekte enako in nediskriminatorno ter delujejo transparentno in sorazmerno.

34 Kot je Sodišče že razsodilo, so načela enakega obravnavanja, prepovedi diskriminacije in preglednosti ključnega pomena, kar zadeva tehnične specifikacije glede na nevarnost diskriminacije, povezane bodisi z izbiro teh specifikacij bodisi z načinom njihove določitve (glej glede Direktive 2004/18 sodbo z dne 10. maja 2012, Komisija/Nizozemska, C-368/10, EU:C:2012:284, točka 62).

35 Poleg tega je v členu 18(1), drugi pododstavek, Direktive 2014/24 navedeno, da javno naročilo ni zasnovano z namenom, da se izključi iz področja uporabe te direktive ali da se umetno omeji konkurenca in da se konkurenca šteje za umetno omejeno, če je javno naročilo zasnovano z namenom, da neupravičeno zagotavlja boljšo oziroma slabšo obravnavo nekaterih gospodarskih subjektov.

36 V istem smislu uvodna izjava 74 Direktive 2014/24 navaja, da bi bilo treba tehnične specifikacije „pripraviti tako, da se prepreči umetno omejevanje konkurence z zahtevami, ki dajejo prednost določenemu gospodarskemu subjektu s tem, da navajajo ključne značilnosti blaga, storitev ali gradenj, ki jih običajno zagotavlja ta gospodarski subjekt.“ V skladu s to uvodno izjavo bi bilo namreč treba tudi „omogočiti predložitev ponudb, ki omogočajo različne tehnične rešitve, standarde in tehnične specifikacije na trgu.“

37 Spoštovanje teh zahtev je toliko bolj pomembno, kadar so, kot v tem primeru, tehnične specifikacije iz razpisne dokumentacije naročila določene posebej podrobno. Bolj kot so tehnične specifikacije natančne, večje je namreč tveganje, da bodo proizvodi določenega proizvajalca privilegirani.

38 Res je, kot izhaja iz člena 42(4) Direktive 2014/24, da je, kadar ni mogoče podati dovolj natančnega in razumljivega opisa predmeta pogodbe v skladu s členom 42(3) te direktive, izjemoma mogoče sklicevanje na določeno izdelavo ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta ali na blagovno znamko ali patent, če to upravičuje predmet naročila in če so spoštovani pogoji, ki so v ta namen določeni v Direktivi 2014/24, zlasti, da sta pri takem sklicevanju v razpisni dokumentaciji podani besedi „ali enakovredni“. Vendar pa morajo biti glede na to, da ta določba pomeni odstopanje, pogoji, v katerih lahko javni naročnik uporabi tako možnost, predmet restriktivne razlage.

39 V skladu s sodno prakso na področju javnih naročil blaga lahko namreč dejstvo, da se ne doda navedba „ali enakovredni“ po tem, ko je v razpisni dokumentaciji imenovan določen proizvod, ne le odvrne gospodarske subjekte, ki uporabljajo sisteme, ki so podobni temu proizvodu, da vložijo ponudbo na javnem razpisu, temveč tudi ovira uvozne tokove v čezmejni trgovini v Uniji, tako da javno naročilo pridrži zgolj za dobavitelje, ki ponujajo uporabo posebej navedenega proizvoda (glej v tem smislu sklep z dne 3. decembra 2001, Vestergaard, C-59/00, EU:C:2001:654, točka 22 in navedena sodna praksa).

40 Glede na prej navedene elemente mora predložitveno sodišče preveriti, ali ob upoštevanju diskrecijske pravice, ki jo ima javni naročnik za določitev tehničnih specifikacij v skladu s kakovostnimi zahtevami glede na predmet zadevnega naročila, posebna natančnost tehničnih specifikacij, obravnavanih v postopku v glavni stvari, ne privede do posrednega dajanja prednosti ponudniku.

41 Pomembno je tudi, da stopnja natančnosti tehničnih specifikacij spoštuje načelo sorazmernosti, kar zlasti zajema obravnavo vprašanja, ali je ta stopnja natančnosti potrebna za uresničitev zastavljenih ciljev.

42 Ob tem je treba poudariti, da se načelo sorazmernosti na poseben način uporablja na občutljivem področju javnega zdravja. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča je namreč razvidno, da je treba za presojo, ali država članica spoštuje načelo sorazmernosti na tem področju, upoštevati dejstvo, da sta zdravje in življenje ljudi najpomembnejša med dobrinami in interesi, varovanimi s Pogodbo DEU, in da države članice določijo raven, na kateri želijo zagotoviti varovanje javnega zdravja, in kako naj se ta raven doseže. Ker se lahko ta raven med državami članicami razlikuje, je treba tem priznati polje proste presoje (sodba z dne 8. junija 2017, Medisanus, C-296/15, EU:C:2017:431, točka 82 in navedena sodna praksa).

43 V tem okviru je treba tudi poudariti, da, kot je navedeno v točki 11 Priporočil Sodišča nacionalnim sodiščem v zvezi z začetkom postopka predhodnega odločanja (UL 2018, C 257, str. 1), Sodišče sicer pri izdaji odločbe nujno upošteva pravni in dejanski okvir spora o glavni stvari, kakor ga je predložitveno sodišče opredelilo v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, vendar pa prava Unije sámo za ta spor ne uporabi. Kadar odloči o razlagi ali veljavnosti prava Unije, si Sodišče prizadeva dati koristen odgovor za rešitev spora o glavni stvari, vendar je predložitveno sodišče tisto, ki mora na podlagi tega odgovora izpeljati ustrezne sklepe. Zato je razlaga, ki jo poda Sodišče, običajno izražena *in abstracto*.

44 V obravnavani zadevi mora predložitveno sodišče ob upoštevanju zgoraj navedenih elementov razlage presoditi konkretno skladnost tehničnih specifikacij iz postopka v glavni stvari z načeli enakega obravnavanja in sorazmernosti.

45 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člena 18 in 42 Direktive 2014/24 razlagati tako, da ta javnemu naročniku pri določitvi tehničnih specifikacij javnega razpisa za nakup medicinskega blaga ne nalagata, da načeloma zagotovi prevlado bodisi pomembnosti individualnih značilnosti medicinskih naprav bodisi pomembnosti rezultata delovanja teh naprav, temveč zahtevata, da sta s tehničnimi specifikacijami kot celoto spoštovani načeli enakega obravnavanja in sorazmernosti. Predložitveno sodišče mora oceniti, ali v sporu, ki mu je predložen, zadevne tehnične specifikacije izpolnjujejo te zahteve.

Stroški

46 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

Člena 18 in 42 Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES je treba razlagati tako, da javnemu naročniku pri določitvi tehničnih specifikacij javnega razpisa za nakup medicinskega blaga ne nalagata, da načeloma zagotovi prevlado bodisi pomembnosti individualnih značilnosti medicinskih naprav bodisi pomembnosti rezultata delovanja teh naprav, temveč zahtevata, da sta

s tehničnimi specifikacijami kot celoto spoštovani načeli enakega obravnavanja in sorazmernosti. Predložitveno sodišče mora oceniti, ali v sporu, ki mu je predložen, zadevne tehnične specifikacije izpolnjujejo te zahteve.

Podpisi